

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 19/2018
21.02.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Радослава Петровића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и др, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 4. и став 2. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Константина Бошковића, браниоца окривљеног ББ, адв. Петра Стојановића и окривљеног ББ, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији К 512/11 од 31.01.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 552/17 од 11.10.2017. године, у седници већа одржаној дана 21.02.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

І УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Константина Бошковића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, а поводом тог захтева за заштиту законитости, по службеној дужности, на основу члана 489. став 2. ЗКП у односу на окривљеног ББ, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији К 512/11 од 31.01.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 552/17 од 11.10.2017. године, у погледу правне квалификације кривичног дела тако што Врховни касациони суд описане кривичноправне радње за које су окривљени АА и ББ оглашени кривим, правно квалификује као кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 281. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које их применом члана 42, 45, 54, 56. тачка 3., 57. став 1. тачка 4. КЗ **осуђује** на казне затвора у трајању од по девет месеци, а које казне ће се извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују, које просторије не смеју напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим да ако окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у Заводу за извршење казне затвора, док се наведени захтев у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адв. Петра Стојановића у односу на повреду закона из члана 439.

тачка 1) ЗКП **ОДБИЈАЈУ** као неосновани, а у осталом делу наведени захтеви се **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

II. Захтев за заштиту законитости окривљеног ББ, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији К 512/11 од 31.01.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 552/17 од 11.10.2017. године, **ОДБАЦУЈЕ СЕ** као недозвољен.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији К 512/11 од 31.01.2017. године, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 4. и став 2. Кривичног законика и осуђени на казне затвора у трајању од по девет месеци а које казне ће се извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују, које просторије не смеју напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим да ако окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у Заводу за извршење казне затвора.

На основу члана 258. став 1. и став 4. ЗКП оштећени ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ упућени су ради остваривања имовинскоправног захтева на парницу.

На основу члана 264. у вези члана 261. и члана 262. ЗКП окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка чији ће износ бити утврђен посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 552/17 од 11.10.2017. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Старој Пазови, жалба окривљеног АА лично и његовог браниоца, као и жалба браниоца окривљеног ББ, а пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији К 512/11 од 31.01.2017. године, која је исправљена решењем Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији К 512/11 од 20.03.2017. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- Бранилац окривљеног АА, адв. Константин Бошковић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде и предмет врати суду на поновно суђење, или пак исте преиначи и окривљеног АА ослободи од кривичне одговорности.

- Бранилац окривљеног ББ, адв. Петар Стојановић (као и допуну захтева) због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине правноснажне пресуде или пак исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

- Окривљени ББ, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Константина Бошковића и браниоца окривљеног ББ, адв. Петра Стојановића, Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Константина Бошковића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, је основан, док наведени захтев у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адв. Петра Стојановића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП су неосновани, док се у осталом делу наведени захтеви одбацују као недозвољени као и захтев за заштиту законитости окривљеног ББ.

Бранилац окривљеног АА, адв. Константин Бошковић у поднетом захтеву не опредељује конкретно учињену повреду закона, а из образложења захтева произилази да је захтев поднет због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Наведена повреда је према наводима захтева учињена у погледу правне квалификације кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 4. и став 2. КЗ, то јест да се у радњама окривљеног нису стекла законска обележја кривичног дела из члана 278. став 4. и став 2. КЗ, јер се у конкретном случају ради о непрописном и неправилном извођењу грађевинских радова, те се у конкретном случају ради о кривичном делу из члана 281. КЗ, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује основаним.

Одредбом члана 281. став 1. КЗ, одређено је да лице одговорно за пројектовање, руковођење или извођење градње или грађевинских радова, које при извођењу тих радова не поступи по прописима или општепризнатим техничким правилима и тиме изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима казниће се затвором од три месеца до пет година, а ставом 2. наведеног члана предвиђено је да ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до три године.

Према опису радње извршења кривичног дела у изреци првостепене пресуде произилази да се окривљенима АА и ББ, ставља на терет и то окр. АА као директору предузећа „ЕЕ“ ДОО ..., а окривљеном ББ као предузетнику – власнику СЗГР „ЖЖ“ из ..., који су били извођачи и подизвођачи радова на гасној инсталацији у хали у изградњи, нису поступали по прописима и техничким правилима о мерама заштите, на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде, из чега произилази да окривљени нису поступали по прописима и општепризнатим техничким правилима при извођењу грађевинских радова.

Дакле, према опису радње извршења кривичног дела, које се окривљенима ставља на терет, произилази да радње извршења кривичног дела окривљени чине кршењем релевантних прописа из области грађевинарства (Правилника о заштити на раду при извођењу грађевинских радова) у току извођења грађевинских радова.

Из наведених разлога је по налажењу Врховног касационог суда описане радње неопходно правно квалификовати као кривично дело непрописно и неправилно извођење грађевинских радова из члана 281. став 2. у вези става 1. КЗ.

Стога је Врховни касациони суд, усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у том делу као основан, преиначио побијане правноснажне пресуде у односу на окривљеног АА, а поводом тог захтева по службеној дужности у односу на окривљеног ББ, а сходно одредби члана 489. став 2. ЗКП, јер је нашао да се у радњама окривљених АА и ББ, стичу законска обележја кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 281. став 2. у вези става 1. Кривичног законика.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је одлучујући о кривичној санкцији према окривљенима, на основу члана 42, 45. став 5., 54, 56. тачка 3., 57. став 1. тачка 4. КЗ окривљене АА и ББ, осудио на казне затвора у трајању од по девет месеци.

При одмеравању казне Врховни касациони суд је имао у виду све околности из члана 54, 56. и 57. КЗ, као правилно утврђене у редовном поступку, па је нашао да овако изречене казне затвора окривљенима, сразмерне су степену њихове кривице и нужне да изразе друштвену осуду за кривично дело у питању, налазећи да наведене казне затвора, са одређеним начином извршења тј. да ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују, а сходно одредби члана 45. став 5. КЗ су довољне за остваривање прописане сврхе кажњавања (члан 4. став 2. КЗ),.

Бранилац окривљеног АА, адв. Константин Бошковић, у захтеву за заштиту законитости истиче и да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се не могу заснивати, то јест на уговору о произвођачком послу који „не постоји у списима“ па се и не зна садржина истог, те да су исте донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим.

Наиме, у образложењу првостепене пресуде на страни 6 и 7 наводе се докази који су изведени на главном претресу међу којима нема уговора закљученог између „ЕЕ“ ДОО ... и СЗГР „ЖЖ“ ..., а чији предмет је извођење радова заваривањем на гасним инсталацијама.

Из списка предмета произилази да је приликом сачињавања записника о извршеном увиђају Министарства за рад и социјалну политику Инспекторат за рад Сремски округ број 380-163-34/2007-2 од 14.06.2007. године сачињен од стране инспектора рада ЗЗ извршен поред осталог увид у уговор број 20/07 од 04.05.2007. године закључен између „ЕЕ“ ДОО ... и СЗГР „ЖЖ“ ..., из којег

произилази да је предмет уговора извођење радова заваривања на гасним инсталацијама, а која је саслушана и у својству сведока на главном претресу, која је при том потврдила да је извршила увид у предметни уговор о извођењу радова заваривања на гасним инсталацијама и утврдила да између уговорних страна постоји уговор о пословно-техничкој сарадњи којим није било регулисано ко је задужен за безбедност и здравље радника на раду, што је и констатовано у наведеном записнику.

Према томе, из наведеног произилази да суд наведени уговор није ни користио као доказ, нити га је ценио, нити је на том доказу засновао пресуду, већ је пресуду засновао на другим доказима наведеним у образложењу првостепене пресуде.

Према томе, првостепени суд није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује у захтеву браниоца окривљеног АА јер своју одлуку није засновао на наведеном доказу, већ искључиво на доказима који су изведени на главном претресу, а такође другостепени суд није учинио наведену повреду закона када је одбио жалбу браниоца окривљеног.

Бранилац окривљеног ББ, адв. Петар Стојановић, захтевом за заштиту законитости побија правноснажне пресуде због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, то јест да кривично дело за које је окривљени ББ оглашен кривим није кривично дело, већ да се евентуално ради о прекршају сходно члану 69. став 1. тачка 19а., 20. и 21. Закона о безбедности и здрављу на раду, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим.

Наиме, према опису радње извршења кривичног дела датог у изреци првостепене пресуде окривљени ББ поступао је супротно наведеним одредбама Правилника о заштити на раду при извођењу грађевинских радова ближе наведеним у изреци првостепене пресуде, те да су у радњама овог окривљеног описане и последице настале поступањем и пропустима окривљеног, из чега произилази да се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела, а не прекршаја по одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду, јер прекршај на који се позива бранилац окривљеног, не обухвата настале последице.

Стога се неосновано захтевом браниоца окривљеног ББ, указује да дело које се окривљеном ставља на терет није кривично дело, те да је доношењем побијаних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног ББ, у захтеву за заштиту законитости истиче и да је изрека првостепене пресуде неразумљива (што би представљало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП) као и да је противречна сама себи и разлозима као и да нема разлоге о одлучним чињеницама (што би представљало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а које повреде нису разлог за подношење захтева за заштиту законитости у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у суштини указује се на погрешно утврђено чињенично стање и оцену доказа од стране првостепеног и другостепеног суда из којих разлога сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеног и његовог браниоца.

Одредбом члана 483. став 1. Законика о кривичном поступку прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

Окривљени ББ, захтев за заштиту законитости поднео је лично, а не преко браниоца, како је то изричито прописано одредбом члана 483. став 3. ЗКП, а таква овлашћења ни једном законском одредбом нису дата другим процесним субјектима, то је поднети захтев у смислу наведене законске одредбе недозвољен.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) и члана 491. став 1. ЗКП, у вези члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци под I и II ове пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић, с.р.

За председника већа-судија
Веско Крстајић, с. р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић